

Kwartaalbericht Vlaamse arbeidsmarkt Mei 2020

In tegenstelling tot de voorgaande jaren is dit kwartaalbericht er één met twee gezichten. De uitbraak van de COVID-19-pandemie heeft dan ook gezorgd voor een ware breuklijn in het economisch landschap. De periode voor COVID-19 boemde de Vlaamse arbeidsmarkt volop, en we stelden bericht na bericht overwegend bemoedigende trends voor. Omdat de impact van de coronacrisis in bepaalde indicatoren slechts met vertraging tot uiting komt, zitten in dit kwartaalbericht nog cijfers verrat die slaan op die gunstige arbeidsmarktperiode van vóór COVID-19. Terzelfdertijd sijn in andere indicatoren wel al de eerste duidelijke tekenen binnen van de 'lockdown' waar delen van de economie en het maatschappelijke leven aan onderhevig zijn (geweest). Binnen dit kwartaalbericht trachten we zo goed mogelijk poolshoogte te nemen van de grootteorde van deze impact, via de recentste cijfers die beschikbaar zijn. Dit voor de belangrijkste indicatoren van de conjunctuur, de werkzaamheid, de werkloosheid, de (sectorale) tewerkstelling en de vacaturemarkt. We constateren dat het ondernemers- en het consumentenvertrouwen een historische duik nemen, dat de afnametrend in het aantal niet-werkende werkzoekenden die we al sinds juni 2015 vaststellen, omgebogen is en dat heel wat bedrijven genoodzaakt zijn geweest om tijdelijke werkloosheid in te roepen. De impact op de werkzaamheids- en werkloosheidsgraad en op de sectorale tewerkstelling zal pas binnen enkele maanden duidelijker worden. Ook voor het toekomstige verloop van de economische groei na de heropstart is het voorlopig nog koffiedik kijken. De meeste scenario's voor het verdere verloop zijn echter voorlopig eerder bemoedigend te noemen, met een verwacht herstel dat reeds in 2021 zou inzetten. Deze scenario's vertrekken wel steeds vanuit de assumptie dat deze lockdown een eenmalig fenomeen betreft.

Conjunctuur

Een eerste breuk vinden we terug in de *economische groei* (zie indicator A1). Deze wordt in het eerste kwartaal van 2020 getekend door een kwartaalkrimp met $-3,9\%$. Dit is de eerste daling sinds begin 2013. Hoewel de coronacrisis slechts op het einde van het eerste kwartaal toesloeg, betreft het reeds een absolute recordkrimp. Zo bedroeg de onmiddellijke impact van de financiële crisis tijdens het vierde kwartaal van 2008 'maar' $-2,2\%$. De verwachting is dan ook dat de cijfers voor het tweede kwartaal van 2020 nog heel wat roder zullen kleuren. De prognoses lopen hierbij wel sterk uiteen. Zo gaan de Nationale Bank en het Federaal Planbureau uit van een krimp met -15% , terwijl ING een daling met -6% verwacht. Volgens diezelfde prognose van de Nationale Bank en het Federaal Planbureau zou de economische activiteit over 2020 met -8% krimpen, voor 2021 gaan ze echter uit van een groei met $+8,6\%$.

Ook bij het *ondernemersvertrouwen* sneuvelden enkele records. Nadat in maart reeds de sterkste maandelijkse daling ooit (met 8,2 punten) werd geconstateerd, viel deze in april verder terug met maar liefst 25,2 punten (!) tot een recordlaagte van $-36,1$. Het kabbelende beekje dat het ondernemersvertrouwen de laatste maanden was, werd hierbij eensklaps in een roetsjbaan getransformeerd. Ook het ondernemersvertrouwen in Vlaanderen bleef niet gespaard, en viel met $-27,1$ punten zelf nog iets sterker terug, tot $-36,9$. Deze daling zette zich door over alle bevraagde bedrijfstakken, waarbij de dienstensector het zwaarst in de klappen deelde.

Het *consumentenvertrouwen* in België vertoonde in de maanden januari (-6) en februari (-4) aanvankelijk nog een positieve tendens. Ook in maart, bij de start van de coronacrisis, was de impact vrij gering, met een terugval tot -9 . De impact zette zich pas ten volle door in april, waarbij ook hier de grootste maandelijkse daling ooit

(-17 punten) werd geconstateerd. Vooral de werkloosheids-verwachtingen en economische vooruitzichten werden heel sterk negatief bijgesteld. De economische vooruitzichten in België waren zelfs nooit eerder zo negatief. De spaarverwachting daartegen blijft voorlopig wel overeind en neemt zelf voor de vierde maand op rij (licht) verder toe. In het Vlaams Gewest valt het consumentenvertrouwen zelf nog iets verder terug (-20 punten), al blijft deze nog steeds iets minder negatief (-19 in Vlaanderen t.o.v. -26 in België). Het Vlaams Gewest kent hierbij een veel sterkere terugval van de vooruitzichten voor de financiële situatie van de gezinnen, maar ziet tegelijkertijd ook de vooruitzichten voor het spaarvermogen veel sterker positief evolueren (A2).

De dalende trend van de *uitzendactiviteiten*, die reeds sinds het tweede kwartaal van 2018 werd aangevat, zette zich ook in het vierde kwartaal van 2019 verder door met een negatieve kwartaalgroei van -1,8%. Dit is uiteraard in een pre-coronatijdperk. De Federgon-index geeft een actuelere blik op de uitzendactiviteiten. Hierbij zien we in maart een terugval tot 85 punten, maar liefst 24,2% lager dan een jaar eerder en het laagste peil sinds de zomer van 2013. De daling zet zich door bij zowel arbeiders als bedienden en in de drie gewesten. Vanaf de tweede helft van maart werd een terugval van ongeveer 46% van het volume opgetekend, een verlies dat equivalent is aan meer dan 54 000 VTE's. Ook Federgon schat de impact van de coronacrisis bijgevolg voorlopig zwaarder in dan deze van de financiële crisis van 2008 (A3).

De evolutie van de *tijdelijke werkloosheid* verloopt uiteraard invers aan de daling van de uitzendactiviteiten. Ten gevolge van het coronavirus werd beslist om de procedure tot aanvraag van tijdelijke werkloosheid sterk te vereenvoudigen. Sedert maart zochten uiteindelijk meer dan 120 000 werkgevers voor bijna 1 000 000 werknemers een toevlucht tot deze tijdelijke werkloosheid. Daarom heeft de RVA beslist om de update van de gewone betaalstatistieken van de tijdelijk werklozen tijdelijk op te schorten. In plaats daarvan zijn wel nieuwe cijfers beschikbaar met betrekking tot het aantal tijdelijke werklozen ingevolge het coronavirus. We focussen ons daarom in dit bericht op deze nieuwe statistieken, en zetten de indicatoren die we voorheen steevast rapporteerden voorlopig on hold.

In België ontvingen 560 974 werknemers die in maart door het coronavirus met tijdelijke werkloosheid werden

geconfronteerd voor 10 april hun uitkering, de overige werknemers zullen pas later in de cijfers opgenomen worden. Voor 340 754 (60,7%) van hen lag de hoofdzetel in het Vlaams gewest. Bijna drie op vier van de getroffen werknemers in het Vlaams gewest werkt ofwel in de industrie (22,2%), groot- en detailhandel (19,8%), de administratie en ondersteunende diensten (15,6%) of in de bouwnijverheid (15,3%). Zeker de bouwnijverheid werd met disproportioneel veel tijdelijke werklozen geconfronteerd, maar ook de horeca kreeg het zwaarder te verduren. De menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening bleven dan weer, naar proportie van de grootte van de sector, meer gespaard (6,2% tijdelijke werkloosheid).

Voor het merendeel van de personen bedroeg de vergoede periode van tijdelijke werkloosheid in maart tussen de 6 en 12 dagen (57,2%), slechts voor 1,2% bedroeg dit minstens 20 dagen. De lockdown-maatregelen ten gevolge van COVID-19 gingen pas in tijdens de tweede helft van maart, wat een invloed heeft op deze cijfers. De cijfers van april kunnen een ander beeld geven. (A4)

Op het vlak van het aantal *faillissementen* is er nog geen duidelijke impact van de 'lockdown' te zien. Het aantal faillissementen blijft zowel in het Vlaams Gewest als in België vrijwel stabiel ten opzichte van een jaar eerder (respectievelijk +0,2% en -1,0% op jaarbasis). Er dient hierbij wel rekening gehouden te worden dat er steeds een periode zit tussen een sluiting en de uiteindelijke faillissementsuitspraak. Daarenboven draaien de rechtbanken ten gevolge van de coronacrisis op een verminderde capaciteit. De evolutie van deze indicator zal hoe dan ook sterk afhangen van de vorm van de herstelcurve en de liquiditeit van de ondernemingen. Ook het gebruik van het stelsel van tijdelijke werkloosheid (zie hoger) zorgt voor een temperend effect (A5).

Het aantal *oprichtingen* (van btw-plichtige ondernemingen) bleef ook tot en met februari 2020 in stijgende lijn. Opnieuw was de toename in het Vlaams gewest sterker dan deze in België (respectievelijk +3,4% en +2,4% op jaarbasis in het vierde kwartaal van 2019). Het is wachten tot recentere cijfers om de impact van COVID-19 te kunnen inschatten (A6).

Werkzaamheid & werkloosheid

Voor het trendniveau (gemiddelde over de voorbije vier kwartalen) van de *werkzaamheidsgraad* zijn voorlopig nog geen data beschikbaar voor 2020. Het is echter duidelijk dat de werkzaamheidsgraad de komende maanden stevig onder druk zal komen te staan. Dit wordt ook vooropgesteld door de Europese Commissie, die een krimp verwacht van -1 ppt voor België, wat weliswaar volledig gecompenseerd zou worden door een toename van +1,2 ppt in 2021. Tijdens het vierde kwartaal van 2019 werd de Vlaamse werkzaamheidsgraad alvast andermaal gekenmerkt door een toename, ditmaal tot 75,5% (+0,8 ppt op jaarbasis). Het groeitempo blijft daarbij identiek aan het voorgaande kwartaal en op gelijk niveau met het Belgisch en Europese gemiddelde (respectievelijk +0,8 en +0,7 ppt op jaarbasis). De kloof tussen België (70,5%) en het gemiddelde van de EU-28 landen (73,9%) blijft anno 2019 derhalve ongewijzigd.

Zowel bij mannen als bij vrouwen nam de werkzaamheidsgraad in het vierde kwartaal van 2019 toe met +0,8 ppt op jaarbasis. Hierdoor bleef de genderkloof op 7,8 ppt liggen, met een werkzaamheidsgraad van 79,3% bij mannen en 71,5% bij vrouwen. De stijging blijft beduidend sterker bij 20- tot 24-jarigen (+3,9 ppt op jaarbasis), maar ook bij de 55-plussers kon opnieuw een sterke stijging geconstateerd worden (+2,4 ppt). De werkzaamheidsgraden bij beide leeftijdsgroepen bleven echter respectievelijk -34,3 ppt en -31,5 ppt lager liggen dan bij de 25- tot 54-jarigen (86,1%). Bij de kortgeschoolden steeg de werkzaamheidsgraad voor het derde kwartaal op rij, ditmaal met 2,0 ppt op jaarbasis tot 55,1%.(B1).

Het trendniveau van de *werkloosheidsgraad* zette zijn trage maar gestage afname sinds het vierde kwartaal van 2016 verder door. Uiteindelijk klokte het Vlaams Gewest 2019 af met een werkloosheidsgraad van 3,3%, -0,2 ppt lager dan een jaar eerder. Vlaanderen blijft hierbij beduidend beter scoren dan het Belgisch en het Europese gemiddelde (respectievelijk 5,4% en 6,4%). De verwachtingen voor de komende maanden zijn minder rooskleurig, zo gaat de Europese Commissie voor eind 2020 uit van een werkloosheidsgraad van 7,0% (+1,6 ppt) in België en 9,0% (+2,3 ppt) voor de EU-27 (zonder het VK). In 2021 verwacht men echter opnieuw een daling van de werkloosheidsgraad tot respectievelijk 6,6% en 7,9%.

De sterkste afname in 2019 zien we bij de 15- tot 24-

jarigen (-1,4 ppt op jaarbasis) en personen die buiten de EU-28 zijn geboren (-0,8 ppt). (B2).

Het aantal *niet-werkende werkzoekenden* (nwwz) zoals geregistreerd bij VDAB kende, na een verdere daling in januari (-4,4% op jaarbasis) en februari (-3,4%), in maart een eerste toename sinds juni 2015 met +1,3%. Deze trendbreuk was een eerste indicatie dat, ondanks de mogelijkheid tot tijdelijke werkloosheid, de coronacrisis voor een keerpunt zou zorgen. Met een stijging van +11,9% (+21 412 nwwz) werd eensklaps de geleidelijke afbouw van de afgelopen twee jaar ongedaan gemaakt. De impact lijkt daarbij directer dan bij de financiële crisis van 2008, toen het enkele maanden duurde tot een toename van dergelijke omvang zich aftekende.

Het aantal nwwz neemt over de periode januari tot en met april sterker toe bij mannen (+2,4% op jaarbasis) dan bij vrouwen, bij wie het aantal nwwz nog steeds net iets lager ligt dan een jaar eerder (-0,2 %). Wanneer we de evolutie op maandbasis vergelijken zien we tussen maart en april een toename van respectievelijk +8,8% en +7,8%. Op vlak van leeftijd zien we een sterkere toename bij de lagere leeftijdscategorieën. In vergelijking met dezelfde periode een jaar eerder stijgt het aantal nwwz bij de min-25-jarigen met +2,4%, terwijl de 25- tot 39-jarigen met +2,2% toenemen. Bij de 40- tot 54-jarigen zien we weliswaar een afname ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder (-1,0%), toch is er ook hier een toename ten opzichte van maart (+9%). Deze maandevolutie is relatief gelijkaardig als bij de 25- tot 39-jarigen (+11,4%) en min-25-jarigen (+8,0%). Opmerkelijk is dat de toename van nwwz zich relatief sterker doorzet bij de hooggeschoolden. Ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar neemt het aantal hooggeschoolde nwwz met +4,1% toe, bij de kort- en middengeschoolden (respectievelijk +0,4% en +0,9%) is de toename beperkter (B3).

De toename van het aantal nwwz situeert zich in belangrijke mate ook in het verlaagde *aandeel dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk*. Voor het eerste kwartaal van 2020 is de impact nog vrij beperkt, met een terugval tot 9,1% (-0,8 ppt ten opzichte van een jaar eerder). Wanneer we de uitstroombepalingen per maand bekijken, zien we echter dat de uitstroom naar werk in april terugvalt tot 3,9%. Dit is meer dan een halvering ten opzichte van een jaar eerder, toen deze nog 10,5% bedroeg. Deze terugval op zet zich relatief gelijk-

matig door over alle leeftijds- en opleidingsgroepen heen (B4).

Tewerkstelling & sectoren

Ook op vlak van loontrekkende tewerkstelling ontbreken nog cijfers met betrekking tot de impact van de coronacrisis. De positieve trend van de Vlaamse loontrekkende tewerkstelling bleef zich eind 2019 doorzetten. Voor het vierde kwartaal van 2019 wordt het aantal loontrekkenden bij RSZ geraamd op 2 419 000, een toename van 29 000 of +1,2% op jaarbasis. In vergelijking met twee jaar geleden (vierde kwartaal van 2017) telt het Vlaams Gewest bijna 62 000 werknemers extra. De evolutie in arbeidsvolume volgt deze in koppen: het aantal voltijds equivalenten steeg in het vierde kwartaal van 2019 eveneens met +1,2% op jaarbasis (C1).

De sterkste tewerkstellingsgroei – de kleine primaire sectoren (+3,9%) buiten beschouwing gelaten – vinden we terug in de tertiaire sector (commerciële diensten) met +2,0% loontrekkenden op jaarbasis in het derde kwartaal van 2019 in Vlaanderen. Maar ook de secundaire (industrie, bouw en energie) en quataire sector (publieke diensten) vertonen een duidelijke groei (respectievelijk +1,1 en +1,8%).

Opgesplitst naar subsector is de informaticasector verhoudingsgewijs opnieuw de sterkste groeier (+7,8% loontrekkenden op jaarbasis in het derde kwartaal van 2019). Daarna volgen de sector ‘onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging’ (waaronder ook de dienstenchequetewerkstelling valt) (+6,6%), logistiek (+4,2%) en consultancy (+4,1%). In de groothandel was er een beperkte tewerkstellingsgroei (+0,3%), in de kleinhandel was deze iets sterker (+0,6%). In de grootste subsector, het onderwijs, steeg de tewerkstelling met +2,2%. In de maatschappelijke diensten en de gezondheidszorg – twee andere belangrijke publieke dienstensectoren – nam het aantal loontrekkenden toe met respectievelijk +2,1%

en +1,7%. De uitzendsector (-0,4%) en financiën (-0,8%) zijn de enige krimpsectoren (C2 & C3).

Vacaturemarkt & krapte

De Vlaamse vacaturemarkt zette aanvankelijk zijn fluctuerend verloop van de laatste maanden verder door, met een toename van het aantal *ontvangen vacatures* in januari (+13,4%) en een afname in februari (-6,9%). In maart zien we echter een duidelijke terugval met -31,3% op jaarbasis, deze terugval wordt in april zelf nog extra kracht bijgezet (-48,9%). Een afname van dergelijke grootte werd in de laatste twintig jaar nog niet vastgesteld. Desondanks blijft het aantal ontvangen vacatures historisch gezien nog steeds op een hoog peil. Zo staat de trendindex, met 135,0 punten in april, ongeveer even hoog als in juli 2018. Toen bedroeg deze nog 135,1.

Ook het aantal *openstaande vacatures* kende in maart en april een duidelijk terugval met respectievelijk -11,4% en -25,8% op jaarbasis. Hierdoor treedt er een eerste ontspanning van de arbeidsmarkt op. Terwijl er in 2019 nog gemiddeld 3,8 nwwz voor elke openstaande VDAB-vacature waren, neemt de *spanningsratio* voor 2020 momenteel toe tot 4,3. Hierdoor komt deze ook boven het gemiddelde van 2018 (4,1) te liggen (D1 & D2).

Ruben De Smet
Gert Theunissen
Boie Neefs
Sarah Vansteenkiste
Steunpunt Werk

FIGUREN & TABELLEN

A.	Conjunctuur	2
	A1. Economische groei	2
	A2. Ondernemers- & consumentenvertrouwen	2
	A3. Uitzendarbeid	3
	A4. Tijdelijke werkloosheid	4
	A5. Faillissementen	4
	A6. Oprichtingen	6
B.	Werkzaamheid & werkloosheid	7
	B1. Trendniveau werkzaamheidsgraad	7
	B2. Trendniveau werkloosheidsgraad	8
	B3. Niet-werkende werkzoekenden (nwwz)	9
	B4. Aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk	11
C.	Tewerkstelling & sectoren	12
	C1. Loontrekkende tewerkstelling	12
	C2. Loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector	12
	C3. Loontrekkende tewerkstelling naar sector	13
D.	Vacaturemarkt & krapte	14
	D1. Ontvangen & openstaande vacatures	14
	D2. Spanningsratio	15

A. CONJUNCTUUR

A1. Economische groei

Procentuele groei van het bruto binnenlands product

	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II	2019-III	2019-IV	2020-I
BELGIË									
groei op jaarbasis (%)	+1,5	+1,5	+1,5	+1,5	+1,4	+1,4	+1,6	+1,3	-2,8
groei op kwartaalbasis (%)	+0,2	+0,3	+0,2	+0,8	+0,1	+0,3	+0,4	+0,5	-3,9
EUROGEBIED									
groei op jaarbasis (%)	+2,6	+2,2	+1,6	+1,2	+1,4	+1,2	+1,3	+1,0	-3,3*
groei op kwartaalbasis (%)	+0,3	+0,4	+0,2*	+0,4	+0,5	+0,1	+0,3	+0,1	-3,8*
EU-28									
groei op jaarbasis (%)	+2,7	+2,4	+1,9	+1,5	+1,7	+1,5	+1,6	+1,3	-2,7
groei op kwartaalbasis (%)	+0,4	+0,4	+0,3	+0,5	+0,5	+0,2*	+0,4	+0,2	-3,5*

* Raming

Gegevens werkdag -en seizoengezuiverd

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

↪ <http://stat.nbb.be>

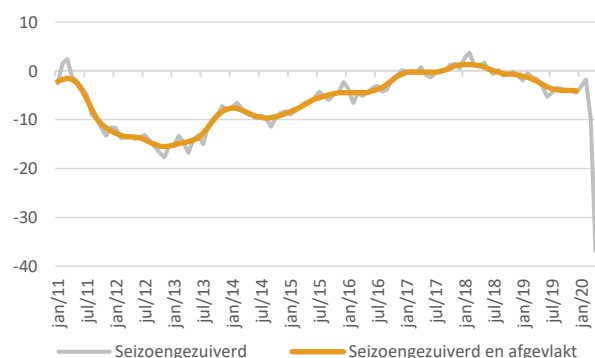
A2. Ondernemers- & consumentenvertrouwen

Conjunctuurenquête bedrijven

Algemene synthetische curve (seizoengezuiverd)

	nov/19	dec/19	jan/20	feb/20	mrt/20	apr/20
VL	-4,1	-4,5	-3,2	-1,8	-9,8	-36,9
BE	-3,9	-3,4	-2,0	-2,7	-10,9	-36,1

Langetermijntrend (jan. '11 tot apr. '20) | Vlaams Gewest

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

De **conjunctuurenquête** is gebaseerd op een panelbevraging van 6000 bedrijfsleiders over de huidige situatie en de verwachtingen voor de komende drie maanden. De antwoorden op een selectie van vragen leiden tot de synthetische curve (seizoengezuiverde bruto conjunctuurindicator en afgevlakte indicator die de fundamentele tendens weergeeft).

↪ www.nbb.be/nl/statistieken/opinie-enquetes

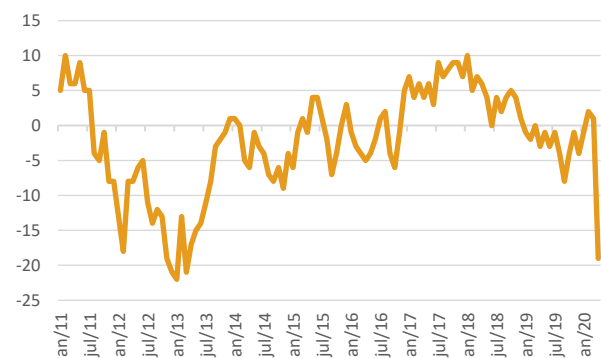
Consumentenenquête

Indicator van het consumentenvertrouwen

	nov/19	dec/19	jan/20	feb/20	mrt/20	apr/20
VL	-1	-4	-1	+2	+1	-19
BE	-6	-8	-6	-4	-9	-26

*voorlopig

Langetermijntrend (jan. '11 tot apr. '20) | Vlaams Gewest

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

De **consumentenenquête** is gebaseerd op een representatief staal van 1850 bevroegde personen over het macro-economische verloop, de financiële positie en het mogelijke bestedingspatroon. De antwoorden op een selectie van vragen worden samengevoegd tot de indicator van het consumentenvertrouwen.

A3. Uitzendarbeid

Evolutie van het aantal uren uitzendarbeid (seizoengezuiverd)

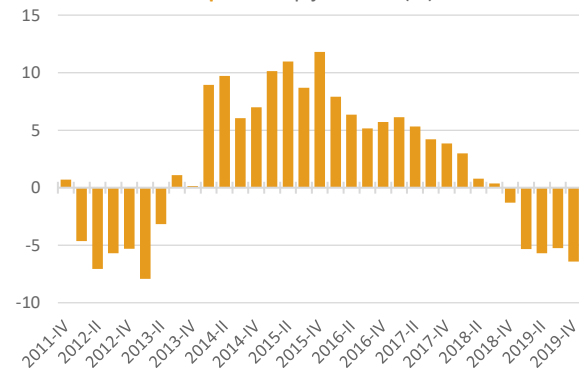
VLAAMS GEWEST	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II	2019-III	2019-IV
groei op jaarbasis (%)	+3,8	+3,0	+0,8	+0,4	-1,3	-5,3	-5,7	-5,3	-6,4
groei op kwartaalbasis (%)	+0,9	+0,9	-0,9	-0,9	-0,8	-2,3	-1,4	-1,2	-1,8

Aangepaste reeks in vergelijking met voorgaande kwartaalberichten door aanpassingen in de Federgon-dataset

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal uren uitzendarbeid | VLAAMS GEWEST

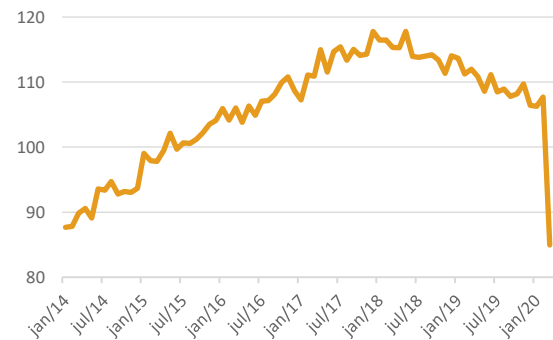
2011-IV tot 2019-IV | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

Federgon-index | BELGIË

Januari '14 tot maart '20 | Index jan.'07=100

Index gecorrigeerd voor seizoensinvloeden

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

➔ federgon.be/het-kenniscentrum

A4. Tijdelijke werkloosheid

Ten gevolge van COVID-19 werd beslist de procedures met betrekking tot tijdelijke werkloosheid sterk te vereenvoudigen om zo een snelle betaling van de getroffen werknemers te verzekeren.

Hierdoor heeft de RVA beslist om de update van de gewone betaalstatistieken van de tijdelijk werklozen tijdelijk op te schorten. In plaats daarvan worden enkel gegevens ter beschikking gesteld betreffende tijdelijke werkloosheid ingevolge COVID-19. Daarnaast hebben deze gegevens ook betrekking op de referentemaand (en niet op de indieningsmaand) en worden ze uitgedrukt in o.a. aantal werknemers (niet fysieke eenheden). De gegevens per referentemaand zijn niet definitief en zullen geactualiseerd worden bij elke nieuwe beschikbare indieningsmaand. Deze gegevens moeten bijgevolg volledig los gezien worden van de tijdreeks rond tijdelijke werkloosheid die we tot nu toe steeds publiceerden.

Tijdelijke werkloosheid ingevolge COVID-19 per gewest | maart 2020 (met uitbetaling voor 10 april)

	aantal (n)	aandeel (%)
Vlaams Gewest	340 754	60,7
Brussels H. Gewest	82 711	14,7
Waals Gewest	135 267	24,1
Duitstalige Gemeenschap	2 242	0,4
Totaal	560 974	

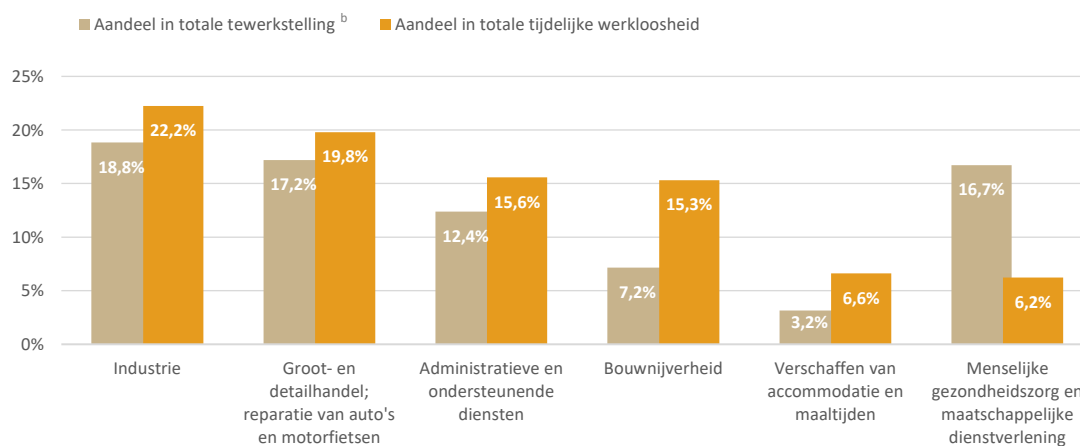
Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

Tijdelijke werkloosheid ingevolge COVID-19 volgens aantal vergoede dagen in maart 2020 (met uitbetaling voor 10 april) | Vlaams gewest

	aantal (n)	aandeel (%)
Minder dan 6 dagen	81 047	23,8
Tussen 6 en 12 dagen	194 787	57,2
Tussen 13 en 20 dagen	60 630	17,8
Tussen 20 en 26 dagen	3 494	1,0
26 dagen en meer	796	0,2

Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

Tijdelijke werkloosheid ingevolge COVID-19 per sector^a | Vlaams gewest
Maart 2020 (met uitbetaling voor 10 april)

Noten:

- Enkel de zes sectoren met het grootste aandeel in de tijdelijke werkloosheid ingevolge het coronavirus worden weergegeven
- De cijfers hebben betrekking op alle tewerkstelling in het vierde kwartaal van 2018 en zijn exclusief de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke besturen.

Bron: RVA, RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

A5. Faillissementen

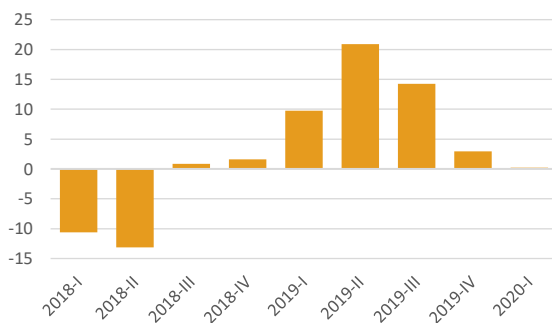
Evolutie van het aantal faillissementen

	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II	2019-III	2019-IV	2020-I
VLAANDEREN									
aantal (n)	1 188	1 057	920	1 250	1 304	1 278	1 051	1 287	1 307
evolutie op jaarbasis (n)	-141	-160	+8	+20	+116	+221	+131	+37	+3
evolutie op jaarbasis (%)	-10,6	-13,1	+0,8	+1,6	+9,8	+20,9	+14,2	+3,0	+0,2
BELGIË									
aantal (n)	2 707	2 239	2 063	2 869	2 690	2 912	2 296	2 700	2 664
evolutie op jaarbasis (n)	+169	-479	+192	+28	-17	+673	+233	-169	-26
evolutie op jaarbasis (%)	+6,6	-17,6	+10,2	+0,9	-0,6	+30,1	+11,3	-5,9	-1,0

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) – be.STAT / cijfers gebaseerd op het bedrijvenregister van de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium en de aangiften van de rechtbanken van Koophandel (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal faillissementen | VLAAMS GEWEST

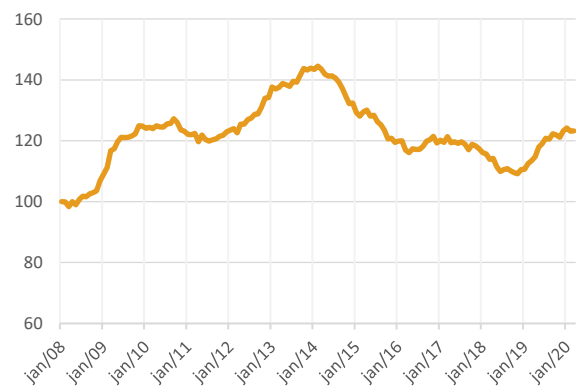
2018-I tot 2020-I | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex faillissementen | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot maart '20 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/faillissementen>

A6. Oprichtingen

Evolutie van het aantal oprichtingen

	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II	2019-III	2019-IV
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	13 481	17 024	13 709	13 756	16 077	19 463	15 893	15 416	16 619
evolutie op jaarbasis (n)	+700	+177	+31	+465	+2 596	+2 439	+2 184	+1 660	+542
evolutie op jaarbasis (%)	+5,5	+1,1	+0,2	+3,5	+19,3	+14,3	+15,9	+12,1	+3,4
oprichtingsgraad	2,4	3,0	2,4	2,4	2,7	3,3	2,6	2,5	2,7
BELGIË									
aantal (n)	23 403	28 153	23 168	21 876	25 823	30 447	25 438	24 050	26 434
evolutie op jaarbasis (n)	+1 312	+604	-155	+299	+2 420	+2 294	+2 270	+2 174	+611
evolutie op jaarbasis (%)	+5,9	+2,2	-0,7	+1,4	+10,3	+8,1	+9,8	+9,9	+2,4
oprichtingsgraad	2,5	3,0	2,5	2,3	2,7	3,2	2,6	2,5	2,7

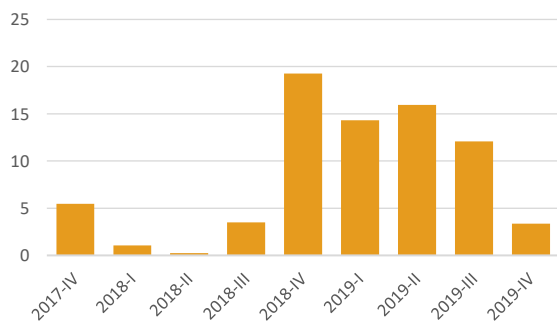
Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) – be.STAT o.b.v. Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) (bewerking Steunpunt Werk)

De **oprichtingen** worden geoperationaliseerd als het aantal nieuwe btw-plichtige en wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen, zoals opgenomen in de Kruispuntbank Ondernemingen (KBO). De **oprichtingsgraad** wordt berekend als het aantal nieuwe btw-plichtige en wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen, ten opzichte van het gemiddelde aantal actieve btw-plichtige bedrijven in de beschouwde periode.

Gezien de bestuurlijke oorsprong van de gegevens kunnen evoluties (deels) het gevolg zijn van administratieve veranderingen, waardoor de cijfers met de nodige voorzichtigheid dienen te worden geïnterpreteerd.

Evolutie aantal oprichtingen | VLAAMS GEWEST

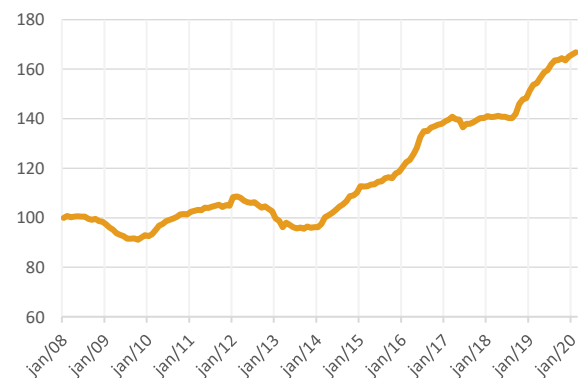
2017-IV tot 2019-IV | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex oprichtingen | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot februari '20 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/btw-plichtige-ondernemingen>

B. WERKZAAMHEID & WERKLOOSHEID

B1. Trendniveau werkzaamheidsgraad

Trendniveau werkzaamheidsgraad | 20- tot 64-jarigen

	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II	2019-III	2019-IV
VLAAMS GEWEST									
werkzaamheidsgraad (%)	73,0	73,4	73,8	74,4	74,6	74,7	75,1	75,2	75,5
groei op jaarbasis (ppt)	+0,9	+1,1	+1,3	+1,7	+1,7	+1,3	+1,3	+0,8	+0,8
BELGIË									
werkzaamheidsgraad (%)	68,5	68,9	69,1	69,5	69,7	69,9	70,3	70,5	70,5
groei op jaarbasis (ppt)	+0,8	+1,0	+1,0	+1,1	+1,2	+0,9	+1,2	+1,0	+0,8
EU-28									
werkzaamheidsgraad (%)	72,1	72,4	72,7	72,9	73,1	73,3	73,5	73,7	73,9
groei op jaarbasis (ppt)	+1,1	+1,2	+1,1	+1,0	+1,0	+0,9	+0,9	+0,8	+0,7

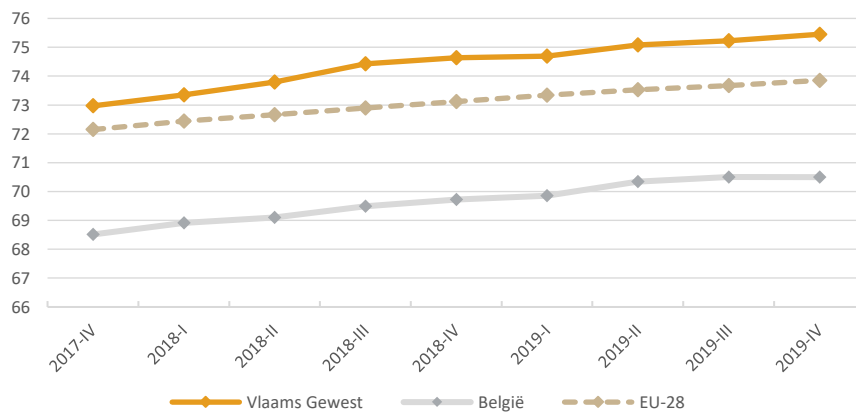
Werkzaamheidsgraad uitgedrukt in een trendniveau; d.i. het gemiddelde van de voorbije vier kwartalen

Tijdreeksbreuk in de cijfers voor België/Vlaams Gewest vanaf 2017 als gevolg van hervorming van de EAK

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), EAK; Eurostat, LFS (bewerking Steunpunt Werk)

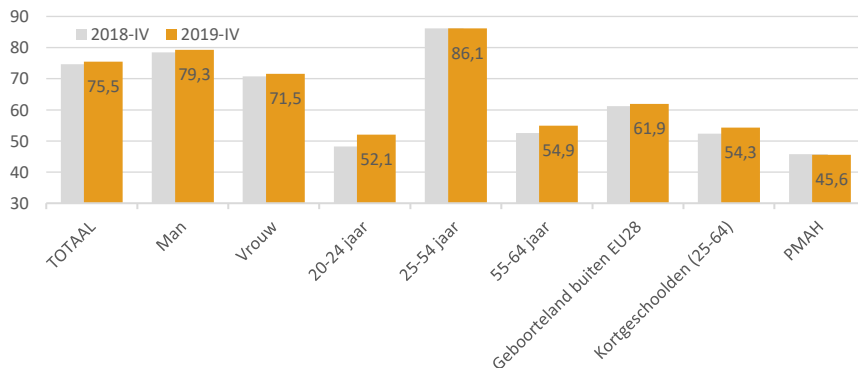
Trendniveau werkzaamheidsgraad (%) | 20- tot 64-jarigen

2017-IV tot 2019-IV | Vlaams Gewest, België, EU-28

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) - EAK, Eurostat - LFS (Bewerking Steunpunt Werk)

Naar achtergrondkenmerken | Vlaams Gewest

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) - EAK, Eurostat - LFS (Bewerking Steunpunt Werk)

B2. Trendniveau werkloosheidsgraad

Trendniveau werkloosheidsgraad | 15- tot 64-jarigen

	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II	2019-III	2019-IV
VLAAMS GEWEST									
werkloosheidsgraad (%)	4,4	4,0	3,8	3,6	3,5	3,4	3,4	3,4	3,3
groei op jaarbasis (ppt)	-0,5	-0,7	-0,7	-0,9	-0,9	-0,6	-0,5	-0,2	-0,2
BELGIË									
werkloosheidsgraad (%)	7,1	6,7	6,5	6,2	6,0	5,9	5,7	5,5	5,4
groei op jaarbasis (ppt)	-0,7	-1,0	-1,0	-1,2	-1,1	-0,9	-0,8	-0,6	-0,6
EU-28									
werkloosheidsgraad (%)	7,8	7,5	7,3	7,1	7,0	6,8	6,6	6,5	6,4
groei op jaarbasis (ppt)	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-0,8	-0,7	-0,7	-0,6	-0,5

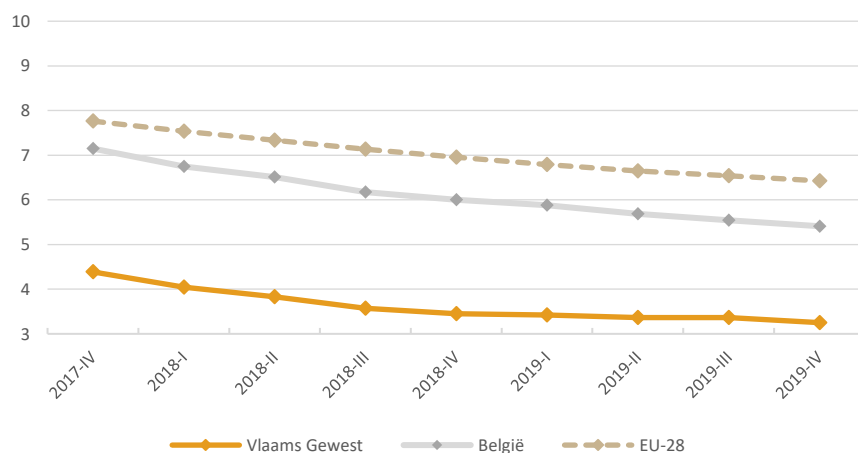
Werkloosheidsgraad uitgedrukt in een trendniveau; d.i. het gemiddelde van de voorbije vier kwartalen

Tijdreeksbreuk in de cijfers voor België/Vlaams Gewest vanaf 2017 als gevolg van hervorming van de EAK

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), EAK; Eurostat, LFS (bewerking Steunpunt Werk)

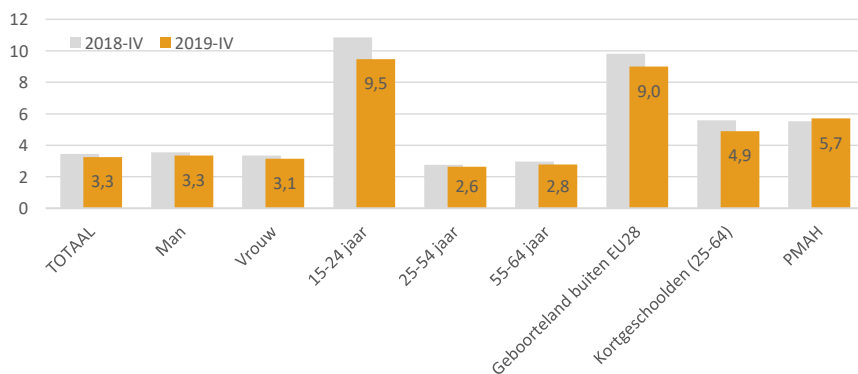
Trendniveau werkloosheidsgraad (%) | 15- tot 64-jarigen

2017-IV tot 2019-IV | Vlaams Gewest, België, EU-28

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) - EAK, Eurostat - LFS (Bewerking Steunpunt Werk)

Naar achtergrondkenmerken | Vlaams Gewest

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) - EAK, Eurostat - LFS (Bewerking Steunpunt Werk)

B3. Niet-werkende werkzoekenden (nwwz)

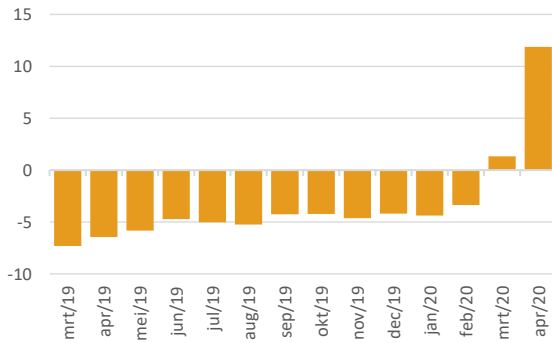
Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden

	apr/19	nov/19	dec/19	jan/20	feb/20	mrt/20	apr/20
VLAAMS GEWEST							
aantal (n)	180 345	177 856	178 963	184 003	182 441	186 265	201 757
evolutie op jaarbasis (n)	-12 419	-8 609	-7 844	-8 442	-6 364	+2 437	+21 412
evolutie op jaarbasis (%)	-6,4	-4,6	-4,2	-4,4	-3,4	+1,3	+11,9
BELGIË							
aantal (n)	464 599	464 534	470 233	475 289	471 863	478 114	499 407
evolutie op jaarbasis (n)	-15 811	-19 436	-13 258	-16 613	-11 119	+4 288	+34 808
evolutie op jaarbasis (%)	-3,3	-4,0	-2,7	-3,4	-2,3	+0,9	+7,5

Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal nwwz | VLAAMS GEWEST

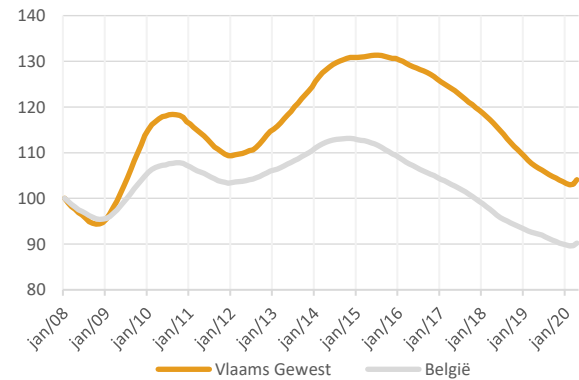
Maart '19 tot april '20 | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex aantal nwwz | VLAAMS GEWEST & BELGIË

Januari '08 tot april '20 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

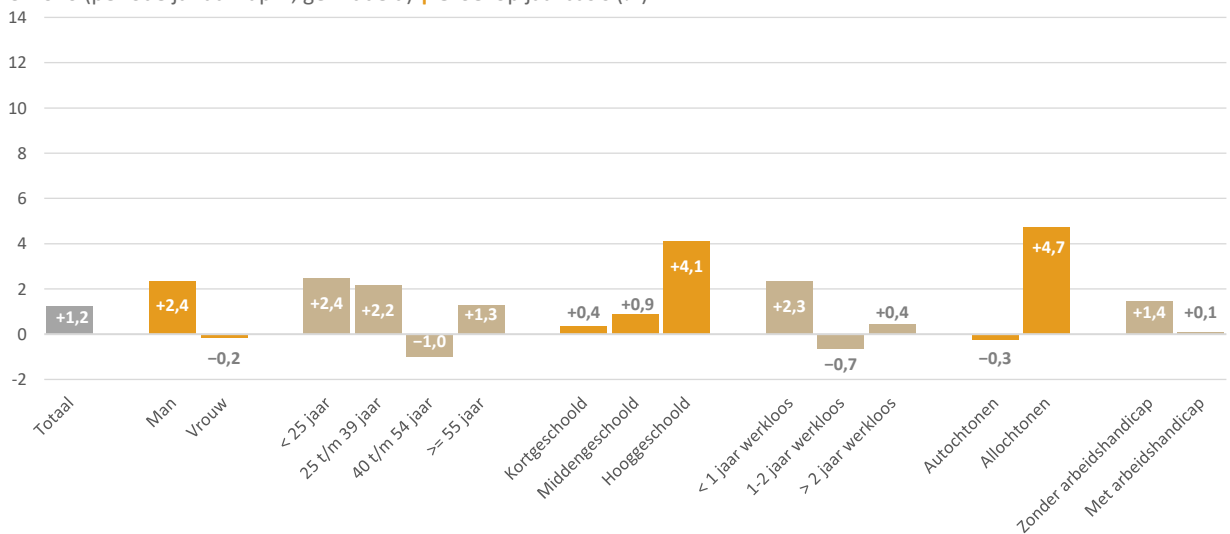
Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

<https://arvastat.vdab.be>

<http://stat.nbb.be>

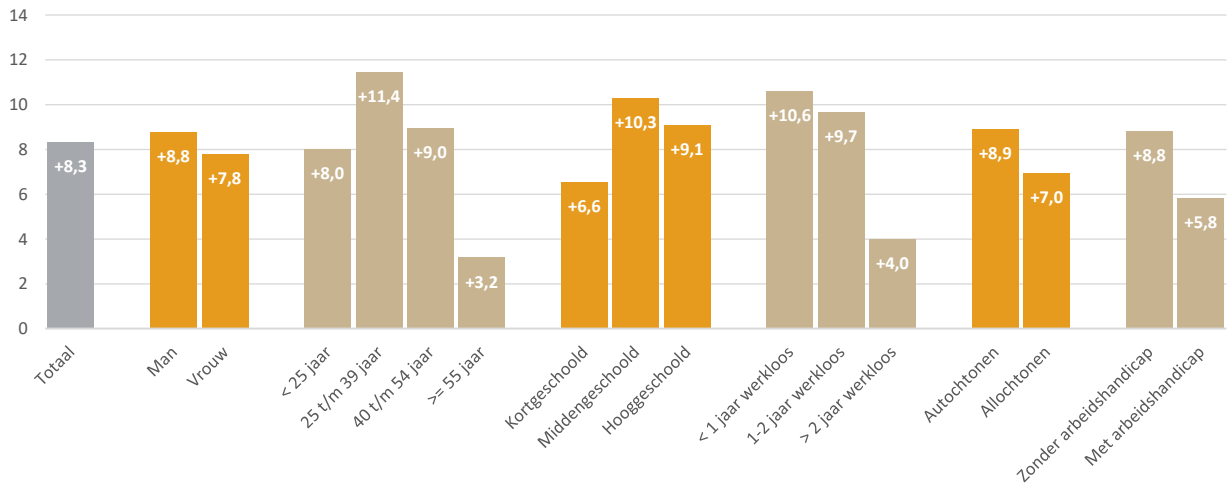
Evolutie van het aantal nwwz naar achtergrondkenmerken | VLAAMS GEWEST

2019-2020 (periode januari-april; gemiddeld) | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

April '20 | Groei t.o.v. maart '20 (%)

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

↪ <http://arvastat.vdab.be>

B4. Aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk

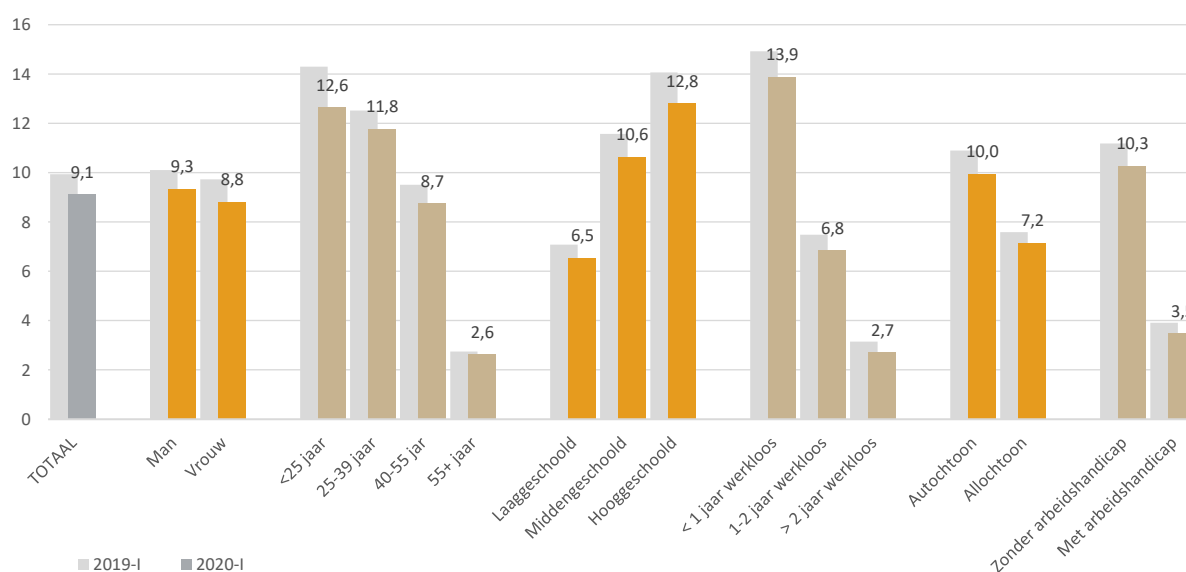
Aandeel (%) nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk | VLAAMS GEWEST

	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II	2019-III	2019-IV	2020-I
Uitstroom naar werk (%)	9,8	10,1	10,3	11,1	9,9	10,1	10,4	10,8	9,1

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

Het **aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk** wordt berekend door het aantal nwwz dat in de loop van een maand aan het werk gaat, te delen door het totale aantal nwwz aan het begin van die maand. De cijfers hier worden berekend als een gemiddelde over de drie maanden van het kwartaal. Deze indicator toont aan in hoeverre niet-werkende werkzoekenden aangeworven worden, ongeacht of de totale werkloosheid stijgt of daalt.

Aandeel (%) nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk (2019-I en 2020-I) naar achtergrondkenmerken | VLAAMS GEWEST

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

C. TEWERKSTELLING & SECTOREN

C1. Loontrekkende tewerkstelling

Evolutie van het aantal werknemers en het arbeidsvolume (in voltijdsequivalenten - VTE)

Werknemers	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II	2019-III	2019-IV*
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	2 357 018	2 367 275	2 374 404	2 386 144	2 389 943	2 398 071	2 403 352	2 424 271	2 419 000
evolutie jaarbasis (n)	+31 287	+23 482	+23 474	+27 035	+32 925	+30 796	+28 948	+38 127	+29 057
evolutie jaarbasis (%)	+1,3	+1,0	+1,0	+1,1	+1,4	+1,3	+1,2	+1,6	+1,2
BELGIË									
aantal (n)	3 875 401	3 897 468	3 919 432	3 936 001	3 933 156	3 959 194	3 967 679	4 003 244	3 986 000
evolutie jaarbasis (n)	+56 909	+39 496	+41 679	+51 234	+57 755	+61 726	+48 247	+67 243	+52 844
evolutie jaarbasis (%)	+1,5	+1,0	+1,1	+1,3	+1,5	+1,6	+1,2	+1,7	+1,3
VTE									
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	1 989 592	1 972 923	2 002 791	1 962 622	2 016 598	2 004 967	2 029 906	1 986 593	2 039 900
evolutie jaarbasis (n)	+26 139	+30 264	+30 794	+26 376	+27 006	+32 043	+27 115	+23 971	+23 302
evolutie jaarbasis (%)	+1,3	+1,6	+1,6	+1,4	+1,4	+1,6	+1,4	+1,2	+1,2
BELGIË									
aantal (n)	3 263 143	3 231 173	3 287 338	3 220 254	3 309 675	3 284 959	3 331 721	3 260 466	3 353 000
evolutie jaarbasis (n)	+41 104	+50 786	+52 316	+45 460	+46 533	+53 786	+44 383	+40 212	+43 325
evolutie jaarbasis (%)	+1,3	+1,6	+1,6	+1,4	+1,4	+1,7	+1,4	+1,2	+1,3

* 2019-III = raming (o.b.v. Snelle Ramingen van de tewerkstelling bij RSZ)

De cijfers in deze tabel hebben betrekking op alle tewerkstelling die vanaf 1 januari 2017 onder de bevoegdheid van de RSZ valt. Dit betekent dat de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke besturen, die vóór 2017 niet werd opgenomen, in deze tijdsreeks is toegevoegd.

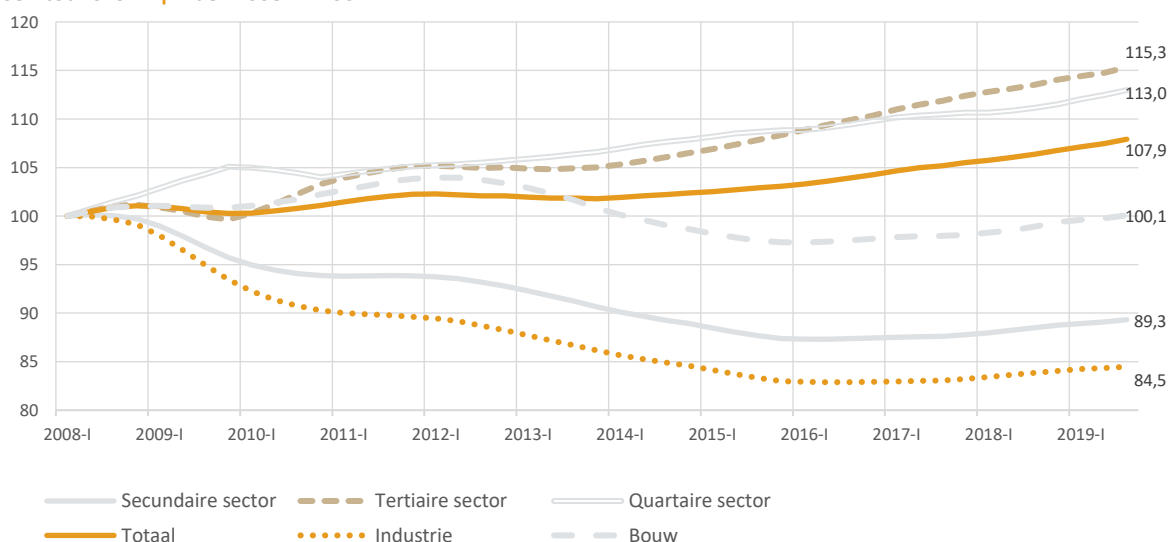
Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

↳ <http://www.rsz.fgov.be/nl/statistieken/publicaties/snelle-ramingen-van-de-tewerkstelling>

C2. Loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector

Trendindex aantal werknemers bij RSZ naar sector | VLAAMS GEWEST

2008-I tot 2019-III | Index 2008-I = 100

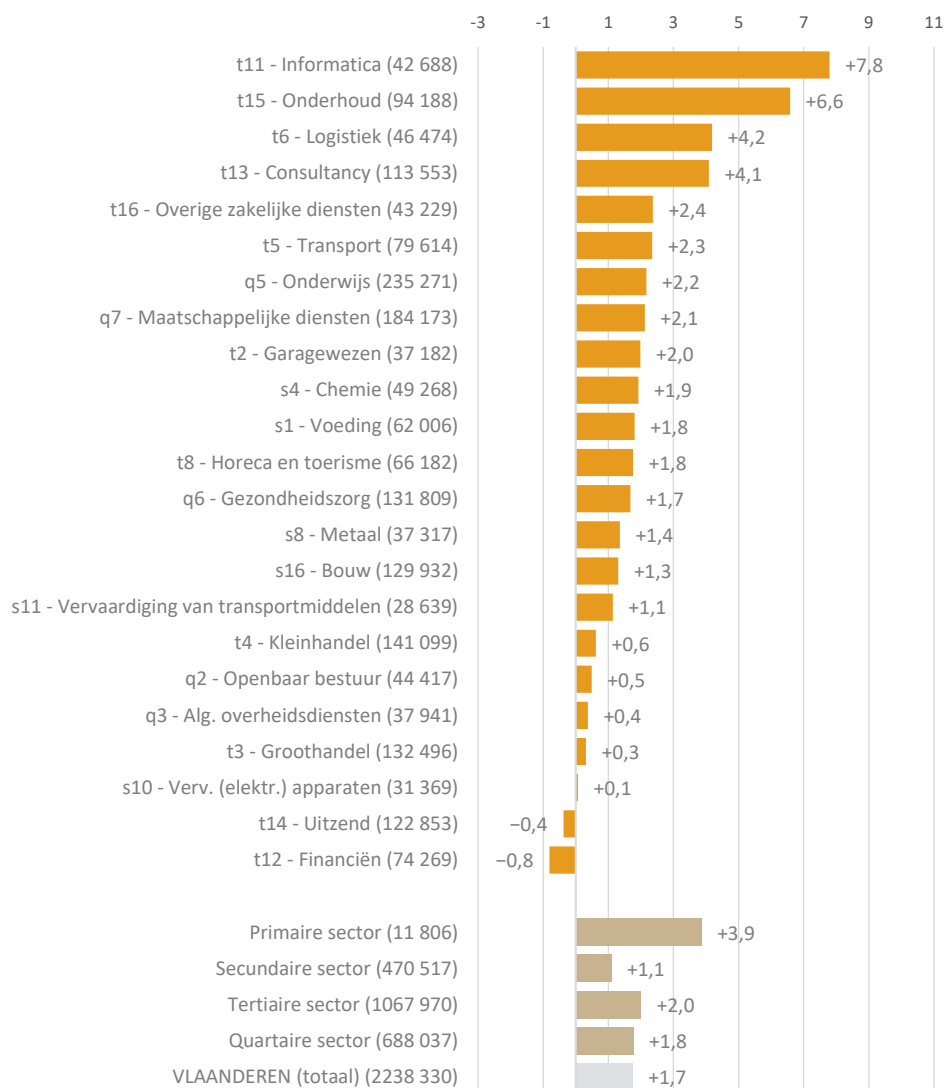
Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden RSZ-tewerkstelling, **exclusief** de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke overheden

Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

C3. Loontrekkende tewerkstelling naar sector

Evolutie van het aantal werknemers bij RSZ naar sector | VLAAMS GEWEST

2018-III – 2019-III | Groei op jaarbasis (%)

RSZ-tewerkstelling, **exclusief** de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke overheden

Sectorindeling op basis van de WSE-sectoren (zie www.steunpuntwerk.be/node/2530)

Bij elke sector staat tussen haakjes het aantal werknemers in de sector.

Enkel de sectoren met meer dan 20 000 werknemers in het tweede kwartaal van 2019 zijn opgenomen.

Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

D. VACATUREMARKT & KRAPTE

D1. Ontvangen & openstaande vacatures

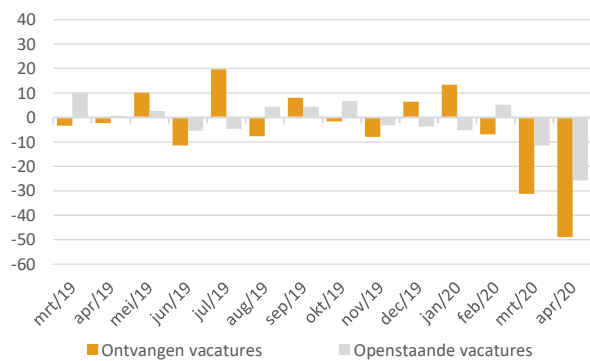
Evolutie van het aantal ontvangen en openstaande VDAB-vacatures (Normaal Economisch Circuit zonder Uitzendarbeid - NECzU, rechtstreeks aan VDAB gemeld) | VLAAMS GEWEST

	apr/19	nov/19	dec/19	jan/20	feb/20	mrt/20	apr/20
ONTVANGEN VACATURES							
aantal (n)	23 661	22 411	18 989	28 234	24 179	17 361	12 099
evolutie op jaarbasis (n)	-571	-1 947	+1 143	+3 341	-1 794	-7 911	-11 562
evolutie op jaarbasis (%)	-2,4	-8,0	+6,4	+13,4	-6,9	-31,3	-48,9
OPENSTAANDE VACATURES							
aantal (n)	46 957	48 551	46 195	48 674	50 073	42 621	34 843
evolutie op jaarbasis (n)	+336	-1 645	-1 825	-2 657	+2 459	-5 508	-12 114
evolutie op jaarbasis (%)	+0,7	-3,3	-3,8	-5,2	+5,2	-11,4	-25,8

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal VDAB-vacatures | VLAAMS GEWEST

Maart '19 tot april '20 | Groei op jaarbasis (%)

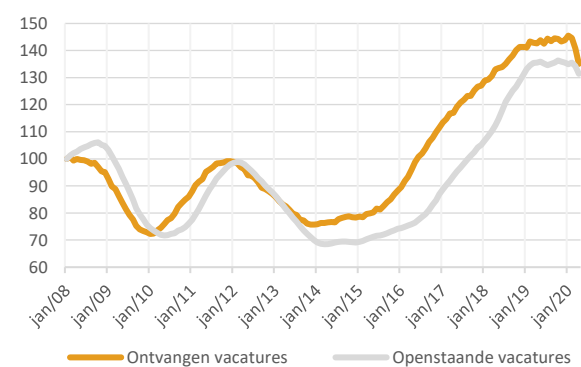

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

<https://arvastat.vdab.be>

Trendindex aantal VDAB-vacatures | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot april '20 | Index jan.'08=100

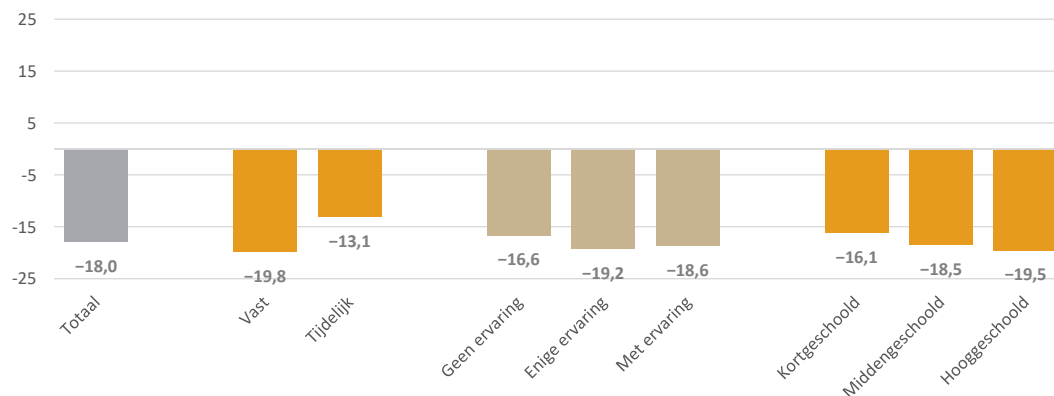

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie van het aantal ontvangen VDAB-vacatures (NECzU, rechtstreeks aan VDAB gemeld) naar circuit, gevraagde ervaring, gevraagd studieniveau | VLAAMS GEWEST

2019-2020 (periode januari tot en met april; gemiddeld) | Groei op jaarbasis (%)

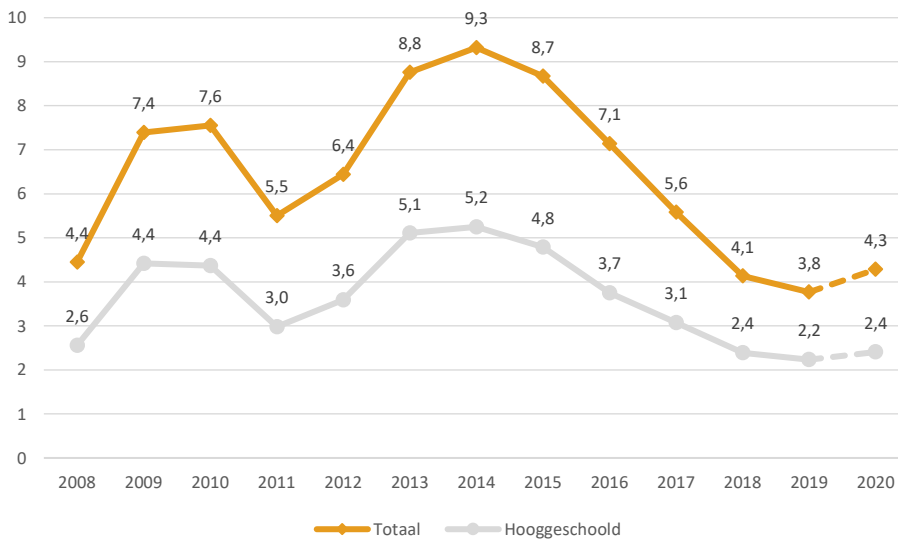
Tijdelijk = exclusief uitzendopdrachten en studentenjobs / Geen ervaring = minder dan 6 maand ervaring; enige ervaring = 6 maand tot 2 jaar ervaring; met ervaring = meer dan 2 jaar ervaring

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

D2. Spanningsratio

Evolutie van de spanningsratio (aantal nwwz per openstaande VDAB-vacature) | VLAAMS GEWEST

Jaargemiddelde 2008 tot 2020*

* 2020 = gemiddelde voor de periode januari tot en met april '20

De spanningsratio wordt berekend op het aantal openstaande vacatures, rechtstreeks gemeld aan VDAB.

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

**STEUNPUNT
WERK**

Vlamingenstraat 83 bus 3552, 3000 Leuven
steunpuntwerk@kuleuven.be | +32 016 32 32 39
www.steunpuntwerk.be | twitter: @SteunpuntWerk

Het STEUNPUNT WERK is een universitair kenniscentrum dat arbeidsmarktinformatie verspreidt en het Vlaams arbeidsmarktbeleid ondersteunt.